

Dosarul nr. 2ra-376/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. C. Roșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, V. Negru, A. Bostan)

DECIZIE

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Leonid Kilovatîi,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Leonid
Kilovatîi împotriva Liliesi Munteanu cu privire la restituirea împrumuturilor,
împotriva deciziei din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost admis apelul declarat de către Lilia Munteanu, a fost casată hotărârea din 09
februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre
cu privire la respingerea acțiunii,

constată:

La data de 23 mai 2016 Leonid Kilovatîi a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Liliesi Munteanu cu privire la restituirea împrumuturilor.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în temeiul recipiselor din 22
octombrie 2004 și 17 noiembrie 2004, Lilia Munteanu a primit de la el suma în
mărime de 4000 de dolari SUA și, respectiv, suma în mărime de 6000 de Euro, cu
titlul de împrumut.

A menționat că, deși la data de 05 iunie 2013 Lilia Munteanu a recepționat
cererea cu privire la restituirea împrumuturilor în termen de 30 zile, până în prezent
aceasta nu și-a onorat obligația asumată.

A solicitat încasarea de la pârâtă a sumelor în mărime de 4000 de dolari SUA
și 6000 de Euro, precum și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 09 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a
fost admisă acțiunea depusă de către Leonid Kilovatîi și au fost încasate de la Lilia
Munteanu în beneficiul lui Leonid Kilovatîi suma în mărime de 6000 de Euro,

convertiți în lei moldovenești conform ratei oficiale de schimb din data executării, suma în mărime de 4000 de dolari SUA, convertiți în lei moldovenești conform ratei oficiale de schimb din data executării, precum și suma de 6390 de lei, cu titlul de taxă de stat.

Prin decizia din 14 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de către Lilia Munteanu, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea depusă de către Leonid Kilovatii a fost respinsă ca neîntemeiată. A fost încasată de la Leonid Kilovatii în beneficiul Liliei Munteanu taxa de stat achitată în instanța de apel în mărime de 4792 de lei.

Prin decizia din 08 august 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Leonid Kilovatii, a fost casată decizia instanței de apel și a fost trimisă cauza spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de către Lilia Munteanu, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea depusă de către Leonid Kilovatii a fost respinsă ca tardivă.

La data de 21 decembrie 2018 Leonid Kilovatii a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece la emiterea deciziei, instanța de apel nu a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei și a interpretat în mod eronat legea, în special prevederile cu privire la termenul de prescripție.

A afirmat că, dreptul la acțiune s-a născut la data recepționării de către intimată a somației cu privire la restituirea împrumuturilor.

A menționat că, înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, a respectat prevederile legale referitoare la contractul de împrumut și la termenul de prescripție.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 13 martie 2019 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) lit. c) și (4) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a

normelor de drept procedural. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la data de 22 octombrie 2004 Leonid Kilovatîi a împrumutat Liliesi Munteanu suma de 4000 de dolari SUA, iar la data de 17 noiembrie 2004 Leonid Kilovatîi a împrumutat Liliesi Munteanu suma de 6000 de Euro, fiind întocmite în acest sens recipise.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Leonid Kilovatîi a solicitat încasarea de la Lilia Munteanu a sumelor în mărime de 4000 de dolari SUA și 6000 de Euro, precum și a cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia, încasând de la Lilia Munteanu în beneficiul lui Leonid Kilovatîi suma în mărime de 6000 de Euro, convertiți în lei moldovenești conform ratei oficiale de schimb din data executării, suma în mărime de 4000 de dolari SUA, convertiți în lei moldovenești conform ratei oficiale de schimb din data executării și suma de 6390 de lei, cu titlul de taxă de stat.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Lilia Munteanu, a ajuns la concluzia temeiniciei apelului, casând hotărârea primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre, prin care a respins acțiunea ca tardivă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, în speță, termenul de prescripție pentru realizarea dreptului de înaintare a acțiunii în justiție pentru restituirea împrumuturilor, ce rezultă din raportul de împrumut instituit de părți, expira după trei ani de la data semnării recipiselor. Or, după cum denotă materialele cauzei, Lilia Munteanu a semnat recipisa în sumă de 4000 de dolari SUA la data de 22 octombrie 2004, iar recipisa în sumă de 6000 de Euro la data de 17 noiembrie 2004.

Totodată, instanța de apel a relevat că, în primul caz, termenul de prescripție a expirat la data de 22 octombrie 2007, iar în cel de-al doilea caz, a expirat la data de 17 noiembrie 2007. Așadar, faptul înaintării somației de plată la data de 17 mai 2013 în nici un caz nu repune recurentul-reclamant în termenele de prescripție omise.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că, soluția dată de către instanța de apel este greșită.

Conform art. 871 alin. (1) și (4) din Codul civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul și în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobânzi, el are dreptul să restituie împrumutul și pînă la expirarea

termenului. O asemenea restituire are ca efect rezoluțiunea împrumutului.

Dacă în contractul de împrumut nu este stabilit nici termenul de restituire, nici termenul de preaviz, împrumutul trebuie restituit în decursul a 30 de zile de la data la care împrumutatul a primit cererea de restituire.

Din materialele dosarului rezultă că, Leonid Kilovatîi, prin prezenta cerere de chemare în judecată, pretinde la încasarea de la Lilia Munteanu a sumelor în mărime de 4000 de dolari SUA și 6000 de Euro, cu titlu de împrumuturi, în temeiul recipiselor din 22 octombrie 2004 și 17 noiembrie 2004, anexate la materialele cauzei (f. d. 7, 8).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrative lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că, din conținutul recipiselor enunțate nu rezultă termenul de restituirea a împrumuturilor.

Drept consecință, este cert că, în situația în care în recipisele enunțate, care au valoarea unui contract de împrumut, nu este prevăzut termenul restituirii împrumuturilor, Leonid Kilovatîi a fost în drept de a cere restituirea acestora în orice moment de la data nașterii raportului juridic obligațional.

Distinct de aceste constatări, instanța de recurs reține că, la data de 17 mai 2013 Leonid Kilovatîi a expediat în adresa Lilei Munteanu o cerere, prin care a solicitat restituirea sumelor împrumutate în termen de 30 de zile, cererea fiind recepționată de către ultima la data de 05 iunie 2013 (f. d. 13).

Conform art. 267 alin. (1) din Codul civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform art. 272 alin. (1) din Codul civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

În situația descrisă și prin prisma normelor legale citate, dreptul lui Leonid Kilovatîi la acțiunea cu privire la restituirea împrumuturilor în baza recipiselor din 22 octombrie 2004 și 17 noiembrie 2004 a apărut la data de 05 iulie 2013, imediat după expirarea a 30 de zile din momentul recepționării cererii de către Lilia Munteanu.

Astfel, în speță, termenul de prescripție extinctivă a început să curgă de la data de 05 iulie 2013 și a expirat la data de 05 iulie 2017, însă Leonid Kilovatîi a depus prezenta cerere de chemare în judecată la data de 23 mai 2016, adică în termenul prevăzut de art. 267 alin. (1) din Codul civil.

În circumstanțele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel eronat a respins acțiunea ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție extinctivă.

Această circumstanță este apreciată de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție drept o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs. Or, instanța de apel nu s-a expus asupra fondului cauzei.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o decizia legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Leonid Kilovatîi.

Se casează integral decizia din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Leonid Kilovatîi împotriva Liliei Munteanu cu privire la restituirea împrumuturilor, cu trimiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea apelului în fond.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Mariana Pitic